

Wegen, automatisch doseren én een goede chauffeur

Precisiestrooien van meststoffen met vaste-meststrooiers (inleiding)

Precisiebemesten is een logisch fenomeen nu meststoffen duurder worden en de mestwetgeving boeren en loonwerkers dwingt meststoffen goed te verdelen. Wegen en automatisch doseren blijken nuttige stappen voorwaarts. GPS-gestuurd plaatsspecifiek bemesten is daarentegen niet aan de orde, parallel tracking wel. Kundig personeel blijft in alle gevallen een must.

EcoService Europe BV uit Oostburg was in 2000 een van de eerste bedrijven die een Terra-Gator-zelfrijder aanschafte met een weeginrichting voor de vaste mest. Dat gebeurde toen al met de gedachte dat je moest wegen om te weten wat de boer te verstrooien had, om het gewenste tonnage in één keer precies te kunnen uitrijden en - niet onbelangrijk - de tonnages juist te kunnen factureren. EcoService Europe heeft er sindsdien goed mee gescoord in het Zeeuwse en is nog steeds overtuigd van het nut van een goede weeginstallatie. Over een stap verder, automatische dosering en - nog verder - GPS-gestuurd plaatsspecifiek strooien, heeft het bedrijf twijfels. Daarvoor verschillen partijen vaste meststoffen, zoals vaste pluimveemest, stalmest en vaste gescheiden varkensmest, volgens de Zeeuwen te veel in soortelijk gewicht en vochtgehalte. Dat bepaalt de werkbreedte van de machine en dat bepaalt dan samen weer hoeveel ton er per hectare moet worden gestrooid. De boer ziet vaste mest en compost nog steeds als een belangrijke bodemverbeteraar en als extraatje voor met name de aardappel-, uien- en bietenteelt. Zolang de

boeren geen hogere prijs willen betalen voor het strooien van vaste meststoffen met nog meer precisie (plaats specifiek), zal ook de bereidheid om de meerkosten die dat met zich meebrengt te betalen gering zijn. Lees: met bestaande technieken en een goede machinist is voldoende precisie te bereiken. Al komt volgens Rinus Kunst van EcoService Europe met het stijgen van de prijzen voor minerale meststoffen (kunstmest) het keerpunt steeds dichterbij dat het rendabel maakt geavanceerdere automatische technieken te gaan toepassen.

Meer merken

Terra-Gator, nu Challenger, bracht in 2000 al automatische doseersystemen op de markt, desgewenst voor plaatsspecifiek uitrijden. Weeginstallaties zijn ook al langer op de markt. Muller is er bekend om. Er is dus niets nieuws onder de zon. Het belang van wegen wordt ook nu in Nederland steeds breder onderkend, zeker in de akkerbouwgebieden, en dus zie je steeds meer bedrijven investeren in een weeginstallatie op de meststrooier. Eenvoudig omdat dat de basis is als je wilt

weten wat je per hectare uitrijdt. Dat is de grootste klap. Challenger levert nu alle zelfrijders met Tebbe-opbouw standaard met zijn Falcon VT-computer, voorzien van het Nutrient Management System. Hiermee kun je in feite op dezelfde manier GPS-gestuurd plaats specifiek doseren als bij vloeibare mest. Op basis van de ingegeven werkbreedte en de opgegeven giften en continu wegen regelt de computer automatisch de dosering. Dit is gekoppeld aan plaats-specifieke registratie voor verwerking op kantoor en voor de klant. Dat Challenger de Tebbe-opbouw nu standaard uitgerust met deze Falcon VT, zegt wel wat.

Strautmann en Tebbe hebben wegen en automatische dosering, desgewenst GPS-gestuurd plaats specifiek, ook al een aantal jaren voor elkaar. Deze merken werken beide met WTK Elektronik. Dat heeft een uitgebreid pakket met desgewenst GPS en gegevensoverdracht voor kantoor. Er draait al een aantal Strautmanns in Nederland met deze optie en de eerste Tebbe met automatische dosering wordt binnenkort in bedrijf genomen.

Loonbedrijf Schilder in Ens, nu Syntegro genaamd, werkt met zo'n Strautmann. Het bedrijf is goed te spreken over het wegen in combinatie met automatisch doseren en GPS parallel tracking. Het wordt gezien als een belangrijke stap voorwaarts om partijen mest goed uit te rijden. Syntegra constateert dat het systeem prima voldoet. GPS-gestuurd plaats specifiek bemesten wordt volgens het bedrijf uit Ens niet gevraagd.

Andere merken geven aan dat ze eigenlijk allemaal wel een weeginrichting kunnen leveren. Dat geldt niet voor automatische dosering, maar je hoort dat alle zichzelf respecterende merken daar nu mee bezig zijn. Ga er maar van uit dat op de komende Agritechnica nagenoeg alle fabrikanten van vaste-meststrooiers met opties komen voor wegen en automatisch doseren, al dan niet in combinatie met GPS-gestuurd plaats specifiek doseren en/of registreren.

Chauffeur blijft belangrijk

Schilder geeft aan dat het WTK-systeem op de Strautmann gemakkelijk werkt. Je weegt de partij en kiest de meststof in de computer. De computer bepaalt dan zelf al een voorloop van de bodemketting in combinatie met de stand van de schuif. Na minimaal vijftig meter stop je een keer. Dan kalibreert de computer automatisch de voorloop van de bodemketting in combinatie met de stand van de schuif. Daarmee kom je op het eind goed uit, is de ervaring. Via een wielopnemer is de dosering automatisch gerelateerd aan de rijsnelheid. Schilder bevestigt dat de chauffeur zelf de strooibreedte bepaalt, maar met wat meer overlap is vanwege het driehoekige strooibeeld een kleine variatie in werkelijke strooibreedte goed op te vangen. Schilder zegt dat het desondanks zaak blijft een partij met wisselende samenstelling met verstand en sowieso altijd mooi gelijkmatig te laden, omdat het in feite een volume-dosering is, die uitgaat van egaal geladen mest. Schilder zet sterk onregelmatige partijen daarom vooraf vaak even om voordat die worden geladen. Dat speelt dan vooral bij stal-mest. Compost gaat in de regel goed. Kundig personeel blijft ondanks de verregaande automatisering dus belangrijk.

Kunst onderschrijft het belang van die kundige machinist. De parameter werkbreedte is en blijft volgens hem altijd

een zaak voor de machinist. Elk product heeft een bepaalde werkbreedte en die zal door de machinist moeten worden ingegeven in de computer om bij een bepaalde snelheid en werkbreedte een dosering per hectare te kunnen zien.

Zonder automatische dosering weet zo'n machinist on the go al heel snel of de instellingen kloppen en of hij de bodemkettingsnelheid en/of schuifopening moet aanpassen. Eigenlijk is dat vergelijkbaar met het automatische systeem, alleen kalibreert hij dan zelf.

Breed oriënteren

De trend naar hogere precisie vanwege hogere meststofprijzen en strengere mestwetgeving heeft de vraag naar weegsystemen al ingezet, omdat dat de grootste klap is. De belangstelling voor automatische doseersystemen zal ongetwijfeld aantrekken. Weegsystemen zijn er van nog geen € 5000,- tot € 10.000,-, afhankelijk van de nauwkeurigheid, het soort weegsysteem en de manier van opbouwen. Automatisch doseren is een tweede, maar dan met de beperking dat rijdend wegen theoretisch op mooi vlak land gaat. maar in de praktijk even stilstaan de remedie is.

Wie zich gaat oriënteren, doet er goed aan de praktijk te horen. Kopen op voorwaarde van een goede werking, eens wat bakjes plaatsen in het veld en de gewogen waarden vergelijken is zo verkeerd nog niet. En kijken of de boer de meerwaarde wil betalen. Een goede chauffeur is en blijft een must.

Tekst: **Gert Vreemann**

Foto's: **leveranciers**

◀ Strautmann en Tebbe werken met WTK Elektronik. Met dit systeem kun je na vijftig meter de dosering automatisch kalibreren. Via een plus- en mintoets kan de chauffeur naar eigen inzicht de gift on the go corrigeren. Gelijkmatig laden blijft een voorwaarde.

◀ Challenger biedt wegen en automatisch doseren al lang aan. De nieuwste Challenger heeft standaard de Falcon VT-computer met Nutrient Management System. Ook hier blijft de chauffeur bepalend voor de juiste werkbreedte en de instellingen.